

Trije ključni cilji: učinkovitost, infrastrukturni projekti in iskanje kompromisov

Žiga Kariž, foto: Barbara Reya

Boštjan Gorjup je novi predsednik GZS. Zase pravi, da je Korošec, ki kariero dela v Zgornje Savinjski dolini, zaradi česar je malce trmast in vztrajen. Nekaj let je delal tudi na Bavarskem, kjer se je navadil zadane cilje dosegati s pozitivnim pristopom.

»Moj osnovni moto je: 'Če gre gospodarstvu dobro, nam gre vsem dobro'.«

*Boštjan Gorjup,
predsednik GZS*

Kako bi ocenili trenutno stanje v GZS?

Gospodarska zbornica je naša osrednja stanovska organizacija, ki med drugim nudi tudi platformo za izmenjavo mnenj in dobrih praks za vsa podjetja v tem prostoru. Že vrsto let poskušamo v okviru GZS podjetniki reševati naše težave, se izobraževati, spoznavati, podpirati in na tak način ustvarjati čim več uspešnih zgodb v našem gospodarstvu. GZS je sprožila tudi nekaj lepih iniciativ, med drugim sodelovanje malega in velikega gospodarstva ter promoviranje trendov, kot je digitalizacija. In v tem segmentu GZS deluje dobro. Na drugi strani pa je vedno tudi nekaj debate o tem, kako učinkoviti smo pri doseganju boljših pogojev poslovanja, kot sta na primer obdavčitev visoko kvalificiranega dela ali pa odprava administrativnih

ovir. Želim si, da bi lahko v tem delu na podlagi konsenza našli bolj učinkovite rešitve.

Kje so v GZS še neizkoriščeni potenciali?

Treba se je zavedati, da delujemo v kulturno poslovnem okolju, ki ni najbolj naklonjeno velikim spremembam, ki se zgodijo čez noč, ampak moramo peljati politiko majhnih korakov ter učinkovitih diskusij na podlagi argumentov. V tej močni organizaciji, ki ima več kot 100 zaposlenih, želimo uvesti tako obliko sodelovanja, da bomo imeli čim bolj učinkovit proces, ki bo vodil od diskusije k predlogom in nato do rešitev. V podjetjih že poznamo rešitve, kot sta projektna organizacija in skrbništvo ključnih strank, ki bi se lahko dobro dopolnjevala z obstoječo

organiziranostjo GZS. V teh dneh sem spoznal kar nekaj dobrih ljudi.

Res je, da GZS poznam že celotno obdobje, kar delam v Sloveniji, in smo do sedaj sodelovali na različnih ravneh, naj si bo to panožna zbornica ali regionalna zbornica. Mislim, da imamo dobre kompetence in da smo lahko z nekim dobrim vzdušjem in pozitivnim pristopom dobra podpora našemu gospodarstvu in partner vladi ter sindikatom.

Kakšne bodo vaše prioritete?

Zastavil sem si tri ključne projekte. Naše članstvo pričakuje učinkovitost. Kar pomeni, če v vseh naših debatah izpostavljamo, da potrebujemo tehnični kader, ki bo imel v času študija več praktičnega izobraževanja, potem je naš cilj doseči tako zakonodajo, ki bo to omogočila. S tem bi izpolnili naše poslanstvo in upravičili zaupanje naših članov, a bo treba v to vložiti še kar veliko dela in energije.

Drugi prioritetni projekt je spodbujanje večjih infrastrukturnih projektov ter ob tem zavzeti tudi vlogo mediatorja, če bo to potrebno. Naj si bo to drugi tir, tretja razvojna os, postavitve večje tovarne, GZS lahko učinkovito opravi vlogo mediatorja med različnimi interesnimi skupinami, tako da vsem deležnikom pomagamo razumeti, kako je taka investicija pomembna za skupno dobro. Zelo pomembna vloga GZS je, da išče kompromisne rešitve in da na pozitiven način vpliva na splošno javnost, da bo znala te spremembe sprejeti.

Vlada pripravlja reformo trga dela, pokojninsko reformo, zdravstveno reformo. Kakšen pristop boste ubrali, da bo vlada bolj prisluhnila potrebam gospodarstva?

Najlažje bi bilo, če bi lahko mi spisali zakon in ga vložili v zakonodajni postopek, a to seveda ne gre, kajti teh pristojnosti nimamo. Si pa želimo proaktivnega sodelovanja s pisci in pripravljavci zakonov, na način, da bi lahko v najkrajšem možnem času predstavili naše argumente in prišli do konkretnih rešitev.

Ne želim si, da bi zakone zgolj dobivali na mizo in da je vse, kar nam potem ostane, komentiranje. Z dejstvi, argumenti, izkušnjami, analizami in podatki želimo sodelovati pri nastanku za nas relevantne zakonodaje. Moj osnovni moto je: 'Če gre gospodarstvu dobro, nam gre vsem dobro'. In vesel bi bil, če bi se tega zavedali tudi ostali deležniki.

Pa razumejo?

Sem optimist. Menim, da lahko človek z močnimi argumenti in z dobrim pozitivnim vzdušjem vedno pride do prave rešitve. Seveda pa je treba v to vložiti tudi veliko truda.

Na kakšen način boste iskali konsenz s sindikati?

Mislim, da smo s sindikati skozi leta vpeljali dobro prakso pogovarjanja in dogovarjanja. Z nekaterimi manjšimi izjemami smo vedno znali poiskati rešitve za mizo. In to je dobra popotnica tudi za naprej in

veselim se sodelovanja z njimi. Upam, da se bomo uspeli poenotiti o osnovnih podatkih in dejstvih, na podlagi katerih bomo iskali nove rešitve ter da bomo vsi razumeli, da se je potrebno na dolgi rok poenotiti, kolikšen delež dodane vrednosti bomo investirali v delo, koliko v kapital, koliko v tehnologijo in koliko bomo investirali v razvoj.

Zelo pomembno je, da pridemo do teh skupnih imenovalcev. Menim, da je na tak način možno priti do nekega srednjeročnega dogovora, kot smo ga na primer že imeli v devetdesetih letih, ko smo si želeli razvoja. Mislim, da je prav, da sedaj, ko se obdobje privatizacije, ki je med nas prinesla ogromno nezaupanja, počasi zaključuje, postavimo dobre temelje za prihodnost.

»Prav je, da sedaj, ko se obdobje privatizacije počasi zaključuje, postavimo dobre temelje za prihodnost.«

Kaj lahko GZS stori, da se bodo naša podjetja lažje uveljavila na globalnem trgu?

Slovenija je majhna država. Če konsolidiramo prihodke vseh naših podjetij, so ti manjši kot na primer prihodki koncerna Bosch. Imamo tudi manj inženirjev kot en evropski koncern. Zato je zelo pomembno, da GZS igra povezovalno vlogo med malimi in srednje velikimi podjetji na eni ter velikimi podjetji, ki že imajo odprta vrata v tujini, na drugi strani.

Moramo ustvariti pogoje, v katerih bo prišlo do pretoka informacij in iskanja novih poslovnih priložnosti. Že iniciativa Go International Slovenia je naravnana tako, da skušamo s skupnim proračunom na ključnih trgih promovirati podjetja, ki sama težko najdejo pot na te trge. Mislim, da lahko s takim delom našim članom, predvsem malim in srednje velikim podjetjem, veliko pomagamo.

Kaj lahko GZS stori, da bo Slovenija bolj zanimiva za tuje investitorje?

V Sloveniji je, glede na kapital, približno četrtnina investicij tujih, kar ni malo. Mislim, da je večina tujih investorjev pri nas zadovoljna, dobro posluje in se širi. GZS mora znati jasno poudarjati ključne

»GZS mora znati jasno poudarjati ključne prednosti, ki jih imamo: poleg logistike še zelo dobro izobraženo delovno silo ter tradicijo v industriji.«

prednosti, ki jih imamo: poleg logistike še zelo dobro izobraženo delovno silo ter tradicijo v industriji. Tudi na področju turizma smo odprti za tuje investicije.

Verjamem, da lahko z osredotočenim in sistematičnim iskanjem partnerjev, ki bi bili za naš prostor najbolj primerni, najdemo še kakšno tujo investicijo, podobno kot je sedaj Magna v Mariboru. Tak tuj investitor v veliko primerih povzroči tudi učinek prelivanja (spill over), kar se občuti v šolah, pri dobaviteljih in še širše v družbi. Dober primer tega je tudi podjetje, iz katerega izhajam (BSH hišni aparati).

GZS lahko v vlogi mediatorja pomaga pri reševanju problemov, ki nastajajo pri širitvi poslovanja tujih investorjev, ki že delujejo pri nas, prav tako pa lahko pomagamo pri promociji večjih infrastrukturnih projektov, kot je na primer tretja razvojna os.

Kje vidite vlogo GZS pri uvedbi krožnega gospodarstva?

Poglejmo širše: krožno gospodarstvo, digitalizacija, urbanizacija, staranje prebivalstva ... To so trendi, ki prihajajo v naš prostor. Te trende moramo znati kot družba prepoznati in jih znati prek ključnih ustanov promovirati, da jih bodo podjetniki znali razumeti in se na njih prilagoditi. Ne bi izpostavljaj samo enega. Ljudem je treba povedati, kaj ti trendi prinašajo ter kakšne so poslovne priložnosti. Ponuditi moramo platformo, da se lahko zainteresirana podjetja pri nas dobijo, izmenjajo mnenja in izkušnje, GZS pa lahko k temu procesu povabi še ljudi iz tujine in poskrbimo za predstavitev dobrih praks. Na tak način lahko najbolj pomagamo, da se bodo podjetja prilagodila in znala poiskati dobre poslovne priložnosti.

200 let nazaj smo opustili parni stroj in prešli na pogon z notranjim izgorevanjem, prišla je prva avtomatizacija, nato robotizacija in že pred 20 leti tudi digitalizacija, ki sedaj kot trend postaja bolj vidna. Vse to so poslovne priložnosti za tiste, ki so pripravljeni na

spremembe, a hkrati nevarnost za vse tiste, ki zaspijo in jih konkurenca prehit.

Vloga GZS je pravočasno informiranje o trendih, dati na voljo platformo za izmenjavo mnenj in tudi s povezovanjem omogočiti, da bodo, če ne vsa, pa vsaj večina podjetij, znala te trende absorbirati v svoj poslovni proces in na ta način izboljšati svojo konkurenčnost. To je osnovna mantra.

Že več kot desetletje se v Sloveniji govori o nujnosti povezovanja izobraževalnih ustanov in gospodarstva. Kakšno je stanje? Kakšno vlogo lahko pri izboljšanju situacije odigra GZS?

Ta vlada je na podlagi dolgoletnih diskusij končno sprejela zakon o vaještvi. Da smo storili ta korak, je izredno pohvalno. Pozitivni učinki bodo vidni čez nekaj let, ko bodo v podjetja prišli prvi dijaki z več prakse in v podjetjih ne bomo potrebovali dodatnih investicij v izobraževanje za osnovne proizvodne in poslovne procese.

Želim si, da bi storili še drugi korak in povečali praktično usposabljanje naših študentov, predvsem tehničnih smeri. Zakon lahko nadgradimo tako, da bodo naši inženirji imeli v prihodnosti namesto 8 odstotkov praktičnih vsebin tokom študija 15 odstotkov le-teh. To je sicer še vedno veliko manj kot v Avstriji ali Nemčiji, ampak kot sem rekel, zagovarjam pristop majhnih korakov. In na podlagi dobrih izkušenj bomo potem lažje storili še kak korak naprej, v kolikor bo potreben.

Glede povezovanja med izobraževalnimi institucijami in podjetji pa menim, da bo kot kaže treba uvesti tudi kakšno sistemsko spremembo, na primer nagrajevanje v izobraževalnih institucijah. Menim, da bi bilo smiselno, da napredovanja niso vezana zgolj na objave člankov v mednarodnih revijah, ampak, da so nagrajeni tudi tisti, ki bodo znali v povezavi z gospodarstvom izpeljati projekte, ki bodo prinesli pozitivne učinke tako gospodarstvu kot celotni družbi.

Na ta način izobraževalne institucije dobijo vpogled v delo in poslovni proces v podjetjih, na drugi strani pa lahko podjetja tako hitro dobijo kakšno rešitev, ki je s svojimi kapacitetami ne bi mogli. Torej upamo na neko sistemsko spremembo na področju nagrajevanja izobraževalnih institucij in njihovih zaposlenih, na drugi strani pa se nadajamo, da bodo podjetja razumela, da procesi znotraj izobraževalnih institucij ne tečejo tako hitro kot znotraj podjetij.

Za konec našega pogovora nas zanima še, kako preživljate prosti čas?

Družina, potovanja, raziskovanje zgodovine krajev, ki jih obiščemo ter v zadnjem času nekaj več košarke. Rad preberem tudi kakšno dobro knjigo. Pred dvema mesecema sem prebral delo Civilizacija zgodovinarja in pisatelja Nialla Fergusona, v kateri poda svoj odgovor na vprašanje, zakaj je zahodna civilizacija tam, kjer je, in zakaj na nekaterih drugih kontinentih niso dosegli tako visoke ravni. Priporočam v branje. ^{gg}

»Moramo ustvariti pogoje, v katerih bo prišlo do pretoka informacij in iskanja novih poslovnih priložnosti.«